

Yttrande - Samråd om ny översiktsplan för Laxå kommun 2025–2040

Inledning

Lekebergs kommun har med intresse tagit del av samrådsförslaget till ny översiktsplan för Laxå kommun. Såsom grannkommuner kan den strategiska planeringen beröra gemensamma intressen och ansvar på flera sätt, dels genom fysisk samhörighet som när en väg eller ett område sträcker sig genom båda kommunerna, eller i form av gemensamma intressen i till exempel vattenförsörjning, kollektivtrafik eller lokal service. Kommunstyrelsens arbetsutskott tog 2024-12-09 beslut om att lämna följande yttrande till förslaget.

Synpunkter och inspel

För kännedom håller Lekebergs kommun på att arbeta fram en ny kommunövergripande översiktsplan, med beräknat samråd under våren 2025. Kommunerna har haft en del kontakt på tjänstepersonsnivå under arbetets tidiga skeden. Lekebergs synpunkter fokuserar på frågor som berör Lekeberg i egenskap av grannkommun, och som handlar om gemensamma intressen och ansvarsområden. Synpunkterna har strukturerats enligt översiktsplanen upplägg enligt nedan.

Inledande delar

De inledande målbilderna består av fem framtidsscenarier som på ett föredömligt sätt beskriver politikens ambitioner för Laxå 2024, och som är en utgångspunkt för arbetet med översiktsplanen.

Den indelning av innehållet i översiktsplanen enligt Boverkets kartmodell som sedan följer, ger en tydlig koppling till kartan, men behöver kompletteras med viktiga delar som inte ingår i kartmodellen, framför allt olika typer av riskhantering, särskilt miljö- och klimatrelaterade risker (plan- och bygglagen kap 3 § 5 p 4), vilket även konstateras i miljökonsekvensbeskrivningen. Här framgår bland annat att risken för olyckor med farligt gods är betydande. Lekeberg förutsätter att översiktsplanen kommer att kompletteras med riskfrågor i det fortsatta arbetet.

Riskhantering är generellt en fråga som är av mellankommunalt intresse, till exempel hot mot vattenförekomster, särskilt då Laxå och Lekebergs kommuner samarbetar kring vattenförsörjningen. De vattenförekomster som berör båda kommunerna är:

”Olshammars-åsen Stenboda-Rockebroområdet” (grundvattentäkt), sjön ”Teen” (över kommungräns), och vattendragen ”Svartån mellan Toften och Teen” och ”Stavån” (tillrinning till Teen och Svartån). I miljökonsekvensbeskrivningen anges att planförslaget bedöms kunna medföra viss negativ påverkan på vattenkvaliteten, men

det saknas en beskrivning av hur kommunen kommer att förvalta vattenförekomsterna och uppnå beslutade miljö kvalitetsnormer i vattenförekomsterna. Lekeberg förutsätter att översiktsplanen kommer att kompletteras med detta.

Del A Utvecklingsinriktning

I del A finns ett länkstråk angivet med riktning över kommungräns mot Mullhyttan. Länkstråket sammanfaller med planerat länkstråk i arbetet med ny översiktsplan för Lekeberg, och riktlinjen för länkstråket är densamma, vilket ger bra förutsättningar för den långsiktiga utvecklingen av stråket.

Del B Mark- och vattenanvändning

I del B berörs Lekeberg av utvecklingen av Hasselfors-området. I tätorten Hasselfors avsätts nya områden för verksamhetsutveckling, områden för utveckling av ca 50 bostäder och ett framtida läge för ett mindre resecentrum för skol- och arbetspendling. Förslaget bedöms inte ha någon direkt påverkan på Lekeberg, men på sikt kan en samverkan över kommungränsen för att utveckla till exempel kollektivtrafik och kommunal service inom Hasselfors- och Mullhytte-områdena ge gemensamma utvecklings fördelar.

Del C Riksintressen, LIS och andra värden

I del C beskrivs riksintressena och kommunens ställningstaganden till dessa på ett tydligt sätt. Andra värden som behandlas är Tysta områden, Jordbruk och Skogsbruk. De gemensamma riksintressen som berör Lekeberg är Riksintresse naturvård (Skagerhultsmossen och Stenhultsmossen), Riksintresse Natura 2000 (Skagerhultsmossen), Riksintresse järnväg (Värmlandsbanan) och Riksintresse flyghinder MSA-yta (Örebro flygplats). Lekeberg har inget att invända mot kommunens ställningstagande vad gäller dessa riksintressen. Dock saknas ett ställningstagande för Riksintresse Natura 2000.

I texten för Riksintresse naturvård nämns Skagerhultsmosse som ett så kallat tyst område. Detta framkommer dock inte i kartan över Tysta områden. I arbetet med Lekebergs översiktsplan har Skagerhultsmosse föreslagits som del av ett stort opåverkat område, vilket sammanfaller väl med ett utpekande av tyst område i Laxå kommuns översiktsplan.

I avsnitt om tematiska tillägg nämns de tematiska tilläggen för Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) och för Vindkraft. Här bör det framgå tydligare att dessa kommer fortsätta gälla efter översiktsplanens antagande. I beskrivningen av LIS-områden i del B under respektive delområde är det otydligt om de beskrivna LIS-områdena redan är beslutade eller nya förslag. Otydligheten förstärks av att miljökonsekvensbeskrivningen (till exempel på sid 4) tar ställning till LIS-områdenas påverkan på strandskydd, till exempel vid sjön Teen, vilket inte är relevant om dessa redan är beslutade i ett gällande tematiskt tillägg.

Konsekvensbeskrivning

Postadress	Gatuadress	Telefon	E-post	Hemsida	Organisationsnummer
Lekebergs kommun 716 81 Fjugesta	Bangatan 7 Fjugesta	0585-487 00	kontaktcenter@lekeberg.se	lekeberg.se	212000-2981

Samrådet omfattar också eventuella synpunkter på avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen (mkb). Något särskilt avgränsningsdokument finns inte, utan bedömningen utgår från innehållsförteckningen och beskrivning av avgränsning på sid 13-14 i förslaget till mkb.

En mkb till en översiktsplan ingår i en strategisk miljöbedömning och ska identifiera, beskriva och bedöma de *betydande* miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra. Övriga miljökonsekvenser ska beskrivas tillsammans med översiktsplanens samlade väsentliga konsekvenser (plan- och bygglagen kap 3 § 6a). Lekeberg tolkar det därmed som att de miljöeffekter som tas upp i mkb:n kan anses som betydande, medan övriga konsekvenser kommer att redovisas i en samlad bedömning av ekologiska, sociala och ekonomiska konsekvenser i det fortsatta arbetet, med den Hållbarhetsanalys som redovisas i tabellform som utgångspunkt. Lekebergs kommun har inga synpunkter på innehåll och avgränsning av mkb. Däremot efterlyses en samlad hållbarhetsbedömning för att kunna göra en bedömning av hur förslaget som helhet påverkar över kommungränser.

Generellt sett har översiktsplanen välformulerade mål och inriktningar, men skulle behöva utveckla tydligare verktyg för *hur* samhällsplaneringen ska bidra till att uppnå detta, för att detta i praktiken ska ske, och för att det ska vara möjligt att bedöma konsekvenserna av planförslaget. Hållbarhetsanalysen (inklusive mkb:n) i nuvarande form, bedöms i stor utsträckning förhålla sig till ambitionerna, mer än till en trolig utveckling med översiktsplanen som verktyg.

Ett sätt att skapa en större tydlighet är att ambitionerna översätts till konkreta riktlinjer kopplade till områden i kartan eller till hela kommunområdet. En av de formulerade strategierna är till exempel att "grönytor, tätortsnära skog, biologisk mångfald och ekosystemtjänster värnas och utvecklas i tätorter och orter till gagn för naturen, klimatet, invånarnas livskvalitet och kommande generationer". Däremot framgår det inte vad man ska tänka på eller vad som gäller i den efterföljande planeringen för att uppnå detta, vilket riskerar att medföra att det i praktiken inte blir en aspekt som tas hänsyn till när nya detaljplaner tas fram eller andra beslut tas. En tydligare koppling mellan översiktsplanens strategier och riktlinjer är därför utvecklingsbart i det fortsatta arbetet, för att på ett bättre sätt kunna bedöma konsekvenserna av planförslaget i granskningskedet.

Övrigt

Lekeberg samverkar gärna i gemensamma översiktsplanefrågor, och önskar Laxå kommun lycka till med det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Lekebergs kommun

Åse Friberg

Kommunchef

Pernilla Jacobsson Wallner

Översiktsplanerare